

Believe in *People*

ERP fraktsiooni **seisukoht**

Liidu ja selle kodanike julgeolek:

**Euroopa
kaitseliidu suunas**

ERP fraktsiooni **seisukoht**

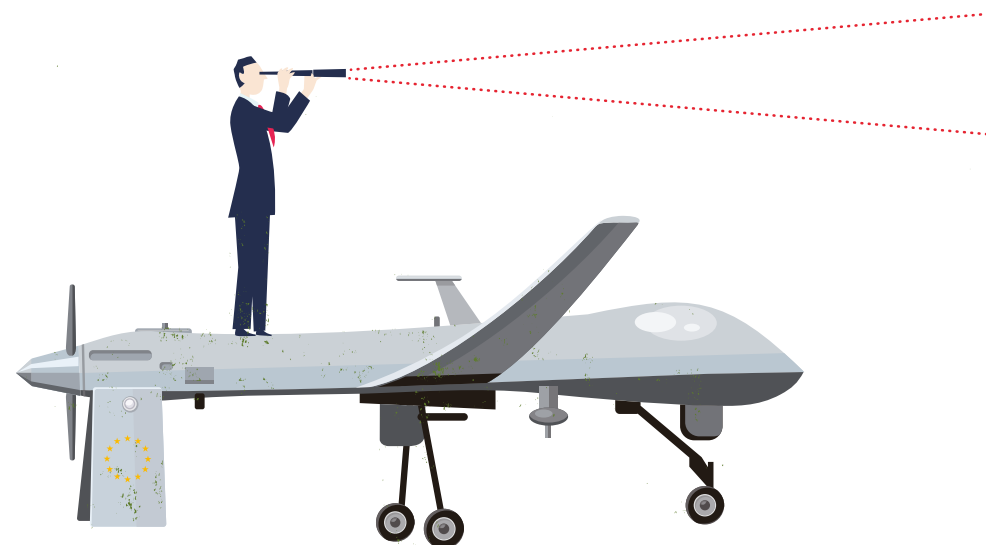
Liidu ja selle kodanike julgeolek:

Euroopa kaitseliidu suunas

Sisukord

1. Sissejuhatus : Liidu ja selle kodanike julgeolek: Euroopa kaitseliidu suunas	5
2. ELi institutsioonide praegused pingutused	9
3. Eeltoodut arvesse võttes nõuab ERP fraktsioon, et: ...	13
4. Edasine tegevus	20

Liidu ja selle kodanike julgeolek:

Euroopa kaitseliidu suunas

Liberaalse demokraatia rajatud reeglitepõhine rahvusvaheline kord seisab enneolematute väljakutsete ees. Samal ajal on julgeolekuolukord ELi ümbruses väga muutlik. Nii lõunas kui ka idas seisab Euroopa silmitsi ebastabiilsete riikidega.

Lõunas vohab terrorism ja organiseeritud kuritegevus, kuna ebastabiilsus levib suurel määral selle tõttu, et läbikukkunud või ebakindlates riikides on tekkinud valitsusvõimuta alad. Idas jätkub Venemaa sõda Ukraina vastu, samuti on Krimm endiselt ebaseaduslikult annekteeritud. Hübriidtaktika, sealhulgas küberterrorismi, infosõja ja

energiapoliitika, eeskätt kavandatava torujuhtme Nord Stream 2 eesmärk ei ole üksnes idapartnerluse riikide, vaid ka lääne demokraatlike riikide destabiliseerimine. Pinged Lääne-Balkanil kasvavad.

Rändekriis lõuna- ja kagupiiridel tekitab ELile ja selle liikmesriikidele tohutuid probleeme, sealhulgas julgeolekuprobleeme, millega tuleb ühiselt tegeleda. Välised ja sisemised julgeolekuohud on praegu üksteisega tihedasti seotud.

Brexit ja USA uue administratsiooni tekitatud ebakindlus muudavad rahvusvahelise julgeolekuolukorra veelgi keerulisemaks. Kaitseme veendunult Atlandi-ülese kogukonna ühiseid väärtusi ja huve, mis on selgelt kõige olulisem vahend Euroopa julgeoleku säilitamiseks lähitulevikus. ELi laialdasem koostöö ja koordineerimine julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas ei toimu mitte NATO arvelt, vaid täiendab ja tugevdab seda ning suurendab märkimisväärselt Atlandi-ülese koostöö tulemuslikkust.

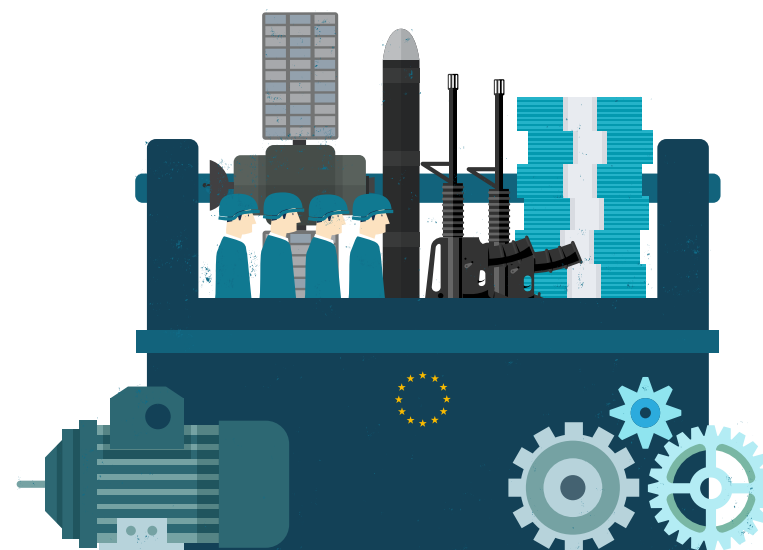

Rahu ja julgeolekut ei saa enam pidada enesestmõistetavaks.

Euroopa Kaitseagentuuri 2015. aastat käsitlevate viimaste andmete kohaselt (hinnang) on liikmesriikide relvajõududes kokku 1,4 miljonit sõdurit, mis on rohkem kui Ameerika Ühendriikidel. Liikmesriikide kaitsekulutused moodustavad kokku rohkem kui 200 miljardit eurot. Samas on kaitsekulutuste tõhusus palju madalam kui Ameerika Ühendriikides. Seda puuduliku koostöö, kooskõlastatuse ja koostoime, aga ka massilise topelttöö ja killustatuse tõttu. Selle tagajärg on maksimaksja raha raiskamine ning meie ühiste kaitsepoliitika alaste pingutuste nõrgestamine.

Peame kasutama kõiki oma poliitikavahendeid, alates pehmest võimust kuni karmi võimuni, lühiajalistest meetmetest pikaajalise poliitika klassikalise välispoliitika valdkonnas – kahe- ja mitmepoolseid jõupingutusi diplomaatias, arengukoostööd, erakorralist toetust, kriiside ennetamist ja konfliktijärgseid strateegiaid, aga ka rahuvalvet ja rahu jõustamist. Kodanikud tunnevad järjest suuremat muret oma julgeoleku pärast ning ootavad, et liit neid kaitseks. Seega on ELil viimane aeg võtta oma julgeoleku eest suurem vastutus.

ELi institutsioonide praegused pingutused

Kõigepealt täname neid üle viit tuhandet tsiviilisikut ja sõjaväelast, kes osalevad iga päev kolmes maailmajaos toimuvates ÜJKP missioonides ja operatsioonides. Seda silmas pidades kinnitame taas oma pühendumist eesmärgile eraldada kaitsekulutusteks ligikaudu 2% SKPst või enam, aga ka eesmärgile kulutada paremini rohkemate ühiste kaitseprojektide kaudu. ELil on juba olemas ülimalt professionaalsed tsiviilekspertid, keda peab suutma kiiresti lähetada. Kiire reageerimine tähendab tõhusat reageerimist. Luua tuleks Euroopa tsiviiljulgeolekuüksus, et reageerida kiiresti katastroofidele, ning Euroopa küberbrigaad, et võidelda ELi ja liikmesriikide IKT-infrastruktuuri järjest sagedamini ohustavate küberrünnakute vastu, mis seavad ohtu institutsioonide normaalse toimimise. Need missioonid kujutavad endast Euroopa ühist panust meie kodanike julgeolekusse. Hindame liikmesriikide kaitsekulutuste suurendamist meie sõjaväelaste toetuseks. Suurendamine peab olema järjepidev, tõhus ja Euroopa tasandil kooskõlastatud.

ELi üldise strateegia vastuvõtmine 2016. aasta juunis oli üks verstaposte Euroopa kaitsepoliitika tõhustamises. Jääme ootama selle kiiret ja täielikku rakendamist ELi institutsioonides ja liikmesriikides.

Peame tervitavaks Euroopa kaitsealase tegevuskava esitamist Euroopa Komisjoni poolt ning uue kaitsepaketi esitamist 7. juunil 2017 – mõlemad võimaldavad tõsta liikmesriikide sõjalist võimekust. Juhime tähelepanu sellele, et aruteludokumendis Euroopa kaitseküsimuste tuleviku üle on komisjon ja järjest suurem arv liikmesriike võtnud kohustuse käivitada Euroopa kaitsekoostöö liit. Just seda on ERP fraktsioon pikka aega taotlenud.

Ootame arvestatavaid samme selle kohustuse täitmiseks riikide relvajõudude vajadustega arvestaval viisil. Oma varasematele kohustustele tuginedes toetame täielikult ELi kaitseuuringute kaitseprojekti ja ettevalmistava tegevuse käivitamist, mis annaks tuge tulevastele Euroopa koostööprogrammidele. Kavandatud kaitseküsimuste iga-aastane kooskõlastatud

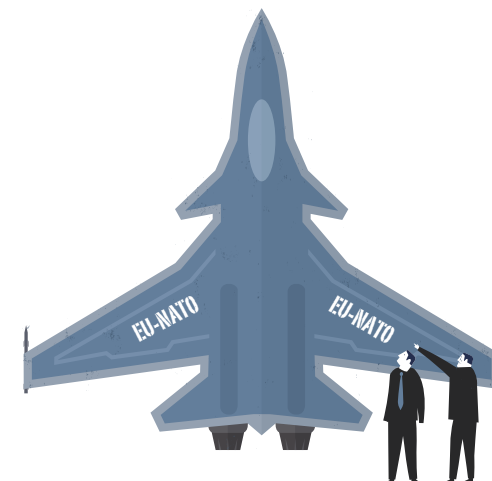

läbivaatamine (CARD) võiks aidata seda eesmärki täita, soodustades võimete arendamist, käsitledes puudusi ning tagades riikide kaitsekulutuste optimaalsema kasutuse.

Liikmesriikide ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi hiljutised püüded käivitada alalist struktureeritud koostööd (PESCO) on samm õiges suunas. Alaline struktureeritud koostöö on spetsiaalne vahend tõhustatud, ratsionaalse ja tulemusliku koostöö tegemiseks julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas (nt militaar-Schengeni rajamine), mis koondab liikmesriike, kes võiksid ühiselt arendada välja võimekuse, investeerida ühisprojektidesse või moodustada mitmeriigilisi koosseise. See peaks viima ulatuslikumate ühiste kaitse-eesmärkide seadmisele.

Kiidame heaks, et hiljuti loodi alalise ELi peakorterina tegutsema hakkav sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistus. Hindame algatust „Julgeoleku ja arengu toetamine suutlikkuse suurendamise kaudu“, mis võimaldab ELil anda rahalist toetust oma partnerriikidele suutlikkuse ja vastupanuvõime suurendamiseks.

ELi ja NATO hiljutine ühisdeklaratsioon võib aidata viia koostöö kõrgemale tasandile. Väljendame heameelt heakskiidu andmise üle ELi-NATO 42 ühisalgatusele,

mille eesmärk on tugevdada kahe organisatsiooni koostööd ja tegevuse kooskõlastamist, samuti tagada Euroopa kodanike julgeolek. Ootame mõlema organisatsiooni liikmesriikidelt tahet ja võimet teha koostööd valdkondades, mis on meie kodanike julgeoleku tagamise seisukohast kõige olulisemad.

Tunnistame, et liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitika alased seisukohad on ajaloolistel põhjustel erinevad ning et ELi eri aluslepingute protokollides on seda asjaolu tunnustatud.

Eeltoodut arvesse võttes nõuab ERP fraktsioon, et:

- ELi institutsioonid ja liikmesriigid täidaksid seekord oma kohustust suurendada meie kodanike julgeolekut. Liikmesriigid peavad suurendama usaldust enda suhtes ning viima ellu ühiselt väljendatud poliitilist tahet; EL on toonud oma ainulaadse pehme jõu kogemuse julgeolekusüsteemi, kuid ta peab jätkama oma tugeva jõu tõhustamist.

- ELi liikmesriigid kasutaksid ära kaitsealasest koostööst ja -kooskõlastamisest (nt kaitseplaneerimine, teadus- ja arendustegevus, hanked, hooldus ning relvatööstuse tugevdamine) tekkivat koostoimet. Sellest võib tekkida märkimisväärne sääst, mis vabastaks vahendeid edasisteks pikaajalisteks investeeringuteks;

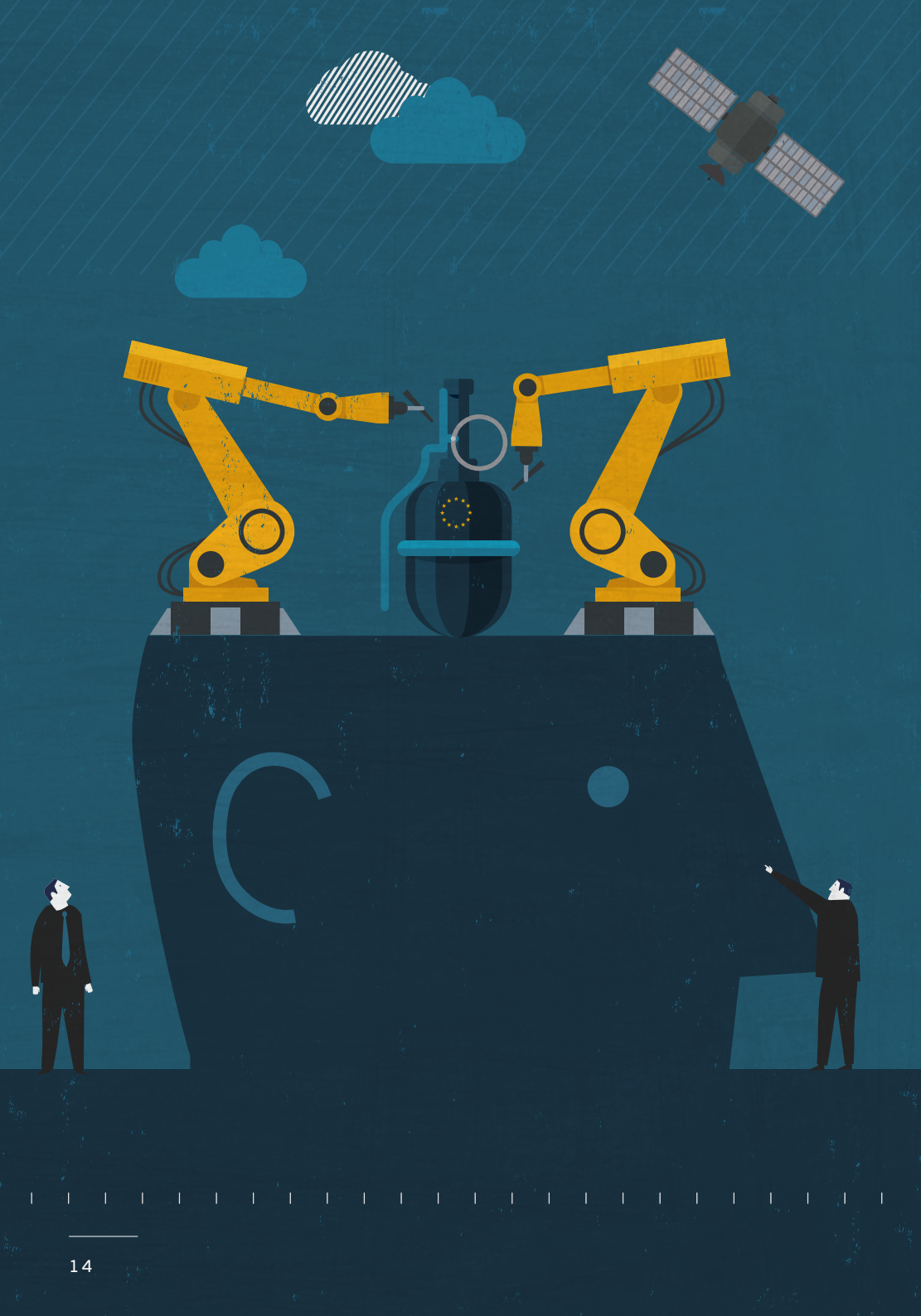
- ELi institutsioonid ja liikmesriigid suurendaksid liidu ühise kaitsepoliitika (ELi lepingu artikli 42 lõige 2) kujundamise pingutusi. Alal, kus toimub inimeste, kaupade, teenuste ja raha vaba liikumine, ei saa liikmesriigid tagada julgeolekut igapäevaks eraldi. Nad peaksid kavandama seda üheskoos ning seejärel otsustama, millise panuse neist igapäevaks annab. Tänu sellele peaks säilima Euroopa strateegiline

sõltumatus ning arendatama välja ühine kaitsepoliitika;

- ELi kehtiva üldise strateegia põhjal tuleks koostada ELi julgeoleku ja kaitse valge raamat ning määratleda tegevuskava, mis sisaldab realistlikke ja praktilisi samme Euroopa kaitsekoostöö liidu loomiseks Euroopa kaitsekoostöö liit peaks soodustama eri strateegiliste lähenemiste tugevamat ühitamist ning ohtudest ühise arusaama tekkimist, milleks tuleb omakorda arendada ühise olukorrateadlikkuse võimet. Valge raamat peab olema seotud meie strateegilise lähenemisega selle kohta, mil moel tuleb arendada välja sõjaline võime;

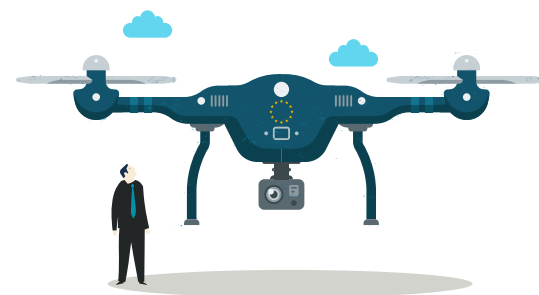
- EL võtaks kohustuse rajada uued või jõustada olemasolevad struktuurid ja mehhanismid liikmesriikide tõhusamaks toetamiseks tihedama sõjalise koostöö tegemisel;

- ELi liikmed edendaksid konkurentsivõimelist ja uuenduslikku kaitsetööstusbaasi. Nõuame Euroopa võime- ja relvastuspoliitika käivitamist ÜJKP siseaspekte käsitleva katuspoliitikana ning järjepidevaid pingutusi selleks,

et luua tugimeetmed ja koostoime kaitseuringute, võimete arendamist käsitlevate hankemenetluste ja kosmose (nt kosmoseseirevõime, droonid, küberkaitsevõime, peamised lahingutankid ja hävituslennukid);

- liikmesriigid ja Euroopa Komisjon teeks kavandatavast kaitsefondist eduloo, mille tulemusel on ELi julgeoleku- ja kaitse-eelarve järgmises mitmeaastases finantsraamistikus esmatähtsate

valdkondade seas. Euroopa Kaitsefondile tuleb tagada piisavad vahendid, kusjuures kavandatavat 500 miljoni euro suurust teadusuuringute aastaeelarvet ning 1 miljardi euro suurust arengu- ja ostueelarvet tuleb pidada absoluutseks miinimumiks;

- Euroopa Parlament ja nõukogu võtaks kiiresti vastu Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi kehtestamist käsitleva määruse eelnõu, et tagada toimiv ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika. Meil on vaja jõulisi

rakendusmeetmeid selle kohta, kuidas saab EL aidata rahastada paremale kaitsele orienteeritud koostööprojekte;

- Euroopa Komisjon asutaks liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja alluvusse kaitseküsimuste peadirektoraadi, mis koordineerib ELi sisekaitsemeetmeid, tagab tõhusa kaitseturu ning ELi hõlmava toimiva varustuskindlusrežiimi. Kaitsektori ühtne turg soodustaks hädavajalike teadusuuringute tegemist ning idufirmade tekkimist, et arendada välja Euroopale oma julgeolekuprobleemidega toimetulekuks vajalik võtmetehnoloogia;

- liikmesriigid suurendaksid oma kaitsekulutusi, et liikuda eesmärgi poole saavutada 2% ELi SKPst. Kui me tahame saavutada Euroopa strateegilist sõltumatust, peame tegema suuremaid kaitsekulutusi;

- vajaduse korral iseseisvalt tegutsemise mõistes Euroopa strateegilise sõltumatuse säilitamine tähendab seda, et liikmesriigid peavad olemasolevat raamistikku kasutades kulutama kaitsevaldkonnale paremini ja ühtsemalt, eriti ühistele hankeprojektidele, standardimisele ja sertifitseerimisele. Peaksime viima liikmesriikide kaitseüsteemid üksteisega kooskõlla, nagu nähti ette kaitseküsimuste iga-aastasel kooskõlastatud läbivaatamisel;

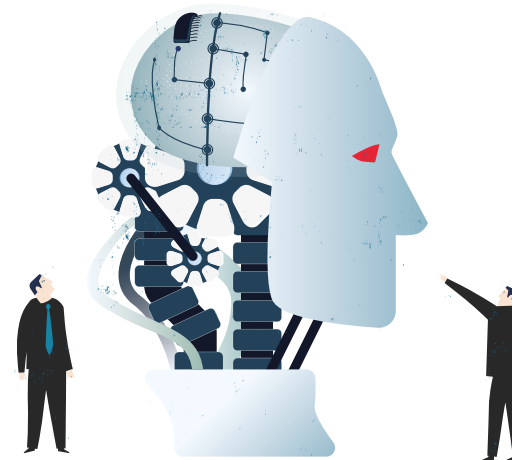

- rahu ajal peaks EL kasutama kaitsealaste jõupingutuste rahastamiseks selliseid õiguslikke võimalusi nagu haridus ja koolitus, hanked ja hooldus, infrastruktuur või teadusuuringud, tehnoloogia ja arendustegevus. Eurooplaste paremaks

andmehaldust, samal ajal Euroopa kaitsetööstust tugevdades;

- Euroopa Komisjon ja kaaseadusandjad peavad tegutsema selle nimel, et tagada, et terroriorganisatsioonid ei kasutaks ELi finantsturge oma terroristliku tegevuse ega olemasolu rahastamiseks (ECONi komisjon);

- EL rahastaks nii tsiviil-sõjaliste kui ka kaitseuuringute ja tehnoloogiaprojekte, mis sillutavad teed Euroopa tulevastele koostööprogrammidele Euroopa Kaitseagentuuris või muudes rakendusametites. Tehnoloogiasaavutused ja -kasutajate plahvatuslik kasv on muutnud küberkuritegevuse ja veebi kasutamise terroristlikel eesmärkidel uut moodi sõjapidamise viisiks;

- kaitsemiseks peaks ELi liikmed näitama üles poliitilist tahet, suurendama investeeringuid, jagama teavet ja looma koostoiimet;

- käivitatakse mõningad Euroopa koostööprogrammid, sealhulgas NATO Euroopa ballistiliste raketite tõrje programmi või alliansi tulevase seire- ja kontrollisüsteemi eeskujul, et tagada Euroopa tööstuse vahetu osalemine NATO programmides, tugevdades nii Euroopa rolli NATOs ja suurendades Euroopa strateegilist sõltumatust;

- võttes arvesse piirivalve ja julgeoleku alaste ELi tasandi infosüsteemide keerukust ja killustatust, peaks EL propageerima meetodeid infosüsteemide vastastikuse ühenduvuse ja koostalitlusvõime parandamiseks ning topelttöö ja kattuvuse vältimiseks. Selleks et kaitsta paremini oma välispiire ja võidelda terrorismi vastu, peaks EL edendada tõhusamat ja tulemuslikumat

- järgmine mitmeaastane finantsraamistik sisaldaks kaitseuuringute programmi. ELi rahalised vahendid tuleb eraldada riikide teadusinvesteeringute ressursilisana. Loodame, et tulevasest mitmeaastasest

finantsraamistikus on kaitseuringute meetmed esitatud spetsiaalses programmis;

- alalist struktureeritud koostööd, millest on saanud tulevase kaitsekoostöö liidu nurgakivi, tuleks kasutada ka sõjalise koostöö isoleeritud tahkude kooskõlastamiseks Euroopas ning mitte pidama üksnes projektikoostõlastamise vahendiks;

- liikmesriigid täpsustaksid seoses oma osalemisega Euroopa Kaitsefondis, Euroopa kaitsealases tegevuskavas ja alalises struktureeritud koostöös, mil moel oleks võimalik tagada üheaegselt laialdane osalemine, kaugele vaatavad eesmärgid ja pühendumine;

- EL vabastaks aluslepingute täieliku julgeoleku- ja kaitsevaldkonna potentsiaali (ELi lepingu artikkel 41 – käivitusfond; ELi lepingu artikkel 42 – kollektiivse enesekaitse klausel; ELi lepingu artikkel 44 – usaldada ÜJKP missiooni täitmine liikmesriikide rühmale; ELi toimimise lepingu artikkel 222 – solidaarsusklausel);

- liikmesriigid jagaksid ÜJKP operatsioonide ja missioonide puhul täielikult koormust ühise rahastamise suurendamise teel, mis ergutaks liikmesriike panustama oma võimete ja jõududega ning mitte olla kammitsetud finantspiirangutega.

Ülimalt oluline on vaadata läbi ELi sõjaliste operatsioonide ühiste kulude rahastamise mehhanism (ATHENA mehhanism) ning Euroopa Liidu lahinguüksuste tulevased lähetamised. Partnerlus ja koostöö riikidega, kes jagavad ELi väärtusi, võivad aidata parandada ÜJKP operatsioonide ja missioonide tõhusust, tulemuslikkust ja mõju;

- EL rajaks alalise struktureeritud koostöö raames täieõigusliku ELi tsiviilsõjalise strateegilise peakorterit, mis koosneks olemasolevast tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistusest (CPCC), sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistusest (MPCC), ning Euroopa väliteenistuse kriisiohjamise ja planeerimise direktoraadist (CMPD);

- EL suurendaks oma jõupingutusi, et tegutseda piirkondliku julgeoleku tagajana ja saaks NATO tugevaks Euroopa sambaks. Euroopa kaitsmine muutub ELi ja NATO jaoks vastastikku tuge andvaks vastutuseks. Peame suurendama ELi ja NATO koostõimet ning vältima tarbetuid kattuvusi;

- Euroopa väliteenistuse idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühm tuleks muuta alaliseks ELi struktuuriks, millele tagatakse piisavad rahalised vahendid ja oluliselt suurem töötajate arv.

Edasine tegevus

Euroopa kaitsepoliitika ei saa olla enam ELi integratsiooniprotsessi nõrgim lüli. Eurooplased peavad hakkama oma saatuse üle ise otsustama ja suurendama Euroopa kaitsetaset, eriti olukorras, kus 2016. aasta juuni Eurobaromeetri 85.1 andmetel hindavad pooled ELi kodanikud ELi sellealase tegevuse ebapiisavaks ning neist kaks kolmandikku sooviks, et EL oleks liikmesriikide suuremate julgeoleku- ja kaitsepoliitiliste pingutuste näol aktiivsem.

Praeguses keerukas julgeolekuolukorras ei saa EL endale lubada kõrvalseisja rolli. Rahudividendid on otsas. Kaalul on meie väärtused ja huvid ning seetõttu on aeg leppida kokku ambitsioonikamas tegevuskavas ja see ellu viia. Tänu oma mitmekesisetele välispoliitikavahenditele nii tsiviil- kui ka sõjalises valdkonnas on ELil olemas ainulaadsed tingimused aktiivseks tegevuseks. Rahu kindlustamiseks peame aga olema valmis kiiresti, otsustavalt ja kindlameelselt tegutsema. Kõige paremini saame seda teha tulevase Euroopa kaitsekoostöö liidu abil.

Avaldaja:

Groupe PPE au Parlement européen
Service Presse et Communications
Équipe Publications

Toimetaja:

Pedro López de Pablo

Vastutav:

Greet Gysen

Koordinaator:

Daniela Bührig

Korrektuur:

Véronique De Jonghe

Address:

Parlement européen, 60 rue Wiertz, B-1047 - Bruxelles

Internet:

www.eppgroup.eu

E-mail:

epp-publications@ep.europa.eu

Autoriõigused:

Groupe PPE au Parlement européen

Follow us

